

Saksframlegg

Vår ref. 24/2143
Saksbehandler Inger Lise Høvik
Dato 16.05.2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
28/26	Formannskapet	28.05.2026
28/26	Kommunestyret	11.06.2026

Behandling av søknad om løyve etter frilufsloven § 14

Kommunedirektørens innstilling

1. Med hjemmel i frilufsloven § 14 gis Scandic Hotels AS en tidsbegrenset tillatelse for perioden 01.06.2026 – 31.05.2027 (løyveperioden) til å kreve følgende adkomstavgifter for adgangen til Nordkapplatået (parkeringsarealet og uteområdet):

- Individuelle gjester over 18 år (barn gratis)	NOK 10	eks. mva.
- Nordkapphallen gjester over 18 år (barn gratis)	NOK 10	eks. mva.
- Personbiler	NOK 70	eks. mva.
- Bobiler	NOK 100	eks. mva.
- MC	NOK 50	eks. mva.
- Busser	NOK 150	eks. mva

2. Avgiften skal dekke Løyvehavers kostnader knyttet til tilrettelegging og drift av parkeringsområdet og delen av utendørsområdene på Nordkapplatået som vist på kart inntatt som vedlegg 1 til løyvet (Området).

3. Avgiftene for adgangen til Nordkapplatået skal være tydelig kommunisert på en imøtekommende måte overfor besøkende gjennom skilting på stedet og de digitale flatene for Nordkapplatået som Scandic Hotels AS forvalter.

Det skal komme klart frem at adgang til Nordkapphallen ikke er inkludert i avgiften, og at det er opp til den enkelte besøkende å kjøpe inngangsbillett og besøke Nordkapphallen.

4. Avgiftene skal innkreves på en praktisk måte som fremstår imøtekommende overfor besøkende og i tråd med beskrivelsen angitt i løyvesøknaden med vedlegg. Løyvehaver skal også administrere parkering på Området i tråd med søknaden.

5. Løyvehaver skal legge frem et revisorgodkjent regnskap etter 12 måneders drift med løyve og fremlegge dette for kommunens gjennomgang. Dersom det etter 12 måneders drift viser seg at løyveinntekten vil overstige kostnadene i løyveperioden skal satsene tilpasses i den påfølgende 12 måneders periode slik at det ikke blir et avvik mellom inntekter og kostnader totalt sett over løyveperioden. Avgiften kan etter forutgående samtykke fra Nordkapp kommune også justeres dersom det oppstår uforutsette behov eller det viser seg at de faktiske kostnadene vil avvike betydelig fra de estimerte kostnadene.

6. Sanitæranlegg skal som et minimum være åpent og tilgjengelig i perioden hvor Løyvehaver har bemanning på området knyttet til tilrettelegging av parkering og innfordring av avgiften. Det vil si i tidsrommet mellom klokken 09.00 og 23.00.

7. I åpningstiden for Nordkapphallen skal HC-toalett i Nordkapphallen være tilgjengelig for bevegelseshemmede som har behov for det, dersom det ikke finnes et tilfredsstillende alternativ for brukerne utenfor Nordkapphallen.

8. Ved opparbeidelse og drift av atkomstveier, parkeringsområder, sanitæranlegg og øvrige tilretteleggingstiltak på området, skal det, i den grad det er praktisk mulig, tilstrebes universell utforming for å fremme tilgjengelighet for bevegelseshemmede.

9. Parkering skal være tidsbegrenset. Maksimal tillatt parkeringstid skal være mellom 6-12 sammenhengende timer. Gjeldende tidsbegrensning skal fremgå av skilting på stedet.

10. Scandic skal dokumentere for kommunen at de innehar alle nødvendige dispensasjoner etter motorferdselloven for å innkreve avgift som inkluderer utgifter drift og vedlikehold av arealet, herunder i form av snørydding.

11. Dersom det oppstår akutt behov for å søke ly for å ivareta sikkerheten til de besøkende på platået, skal besøkende som ikke allerede har forhåndskjøpt billett til Nordkapphallen tilbys å søke ly i Nordkapphallen uten krav om kjøp av billett.

12. Det skal gjennomføres minimum ett møte per år mellom kommunen og Løyvehaver for å evaluere løyveordningen i løyveperioden. Møtet skal normalt følge regnskapsåret, ved kortere løyveperiode kan man følge årlig evaluering. Kommunen kan med rimelig varsel foreta befaringer og be om redegjørelser for Løyvehaver overholdelse og oppfyllelse av løyvevilkårene.

13. Kommunen kan trekke løyvet tilbake dersom vilkår i dette vedtaket ikke blir overholdt av Løyvehaver og Løyvehaver innen rimelig frist ikke har rettet seg etter pålegg om retting.

Kommunestyret 11.06.2026

Behandling

Utsettelsesforslag, foreslått av Trudy Engen, Sosialistisk Venstreparti
Nordkapp SV sammen med Nordkapp SP foreslår saken utsatt med begrunnelse i at vi ikke har mottatt Statsforvalteren syn etter klage på løyve vedtatt i 2025.

Helene Johnsen fra Advokatfirmaet Haagensen & Johnsen AS orienterer via Teams.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Utsettelsesforslag**

Trudy Engen (SV), Andre partier: SP

For: 8 stemmer (42%) - SP 2, SV 6

Mot: 11 stemmer (58%) - AP 6, H 4, UAV 1

Votering nr 2 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 11 stemmer (58%) - AP 6, H 4, UAV 1

Mot: 8 stemmer (42%) - SP 2, SV 6

KST - 28/26 vedtak

Kommunedirektørens innstilling

1. Med hjemmel i friluftsløven § 14 gis Scandic Hotels AS en tidsbegrenset tillatelse for perioden 01.06.2026 – 31.05.2027 (løyveperioden) til å kreve følgende adkomstavgifter for adgangen til Nordkapplatået (parkeringsarealet og uteområdet):

- Individuelle gjester over 18 år (barn gratis)	NOK 10	eks. mva.
- Nordkapphallen gjester over 18 år (barn gratis)	NOK 10	eks. mva.
- Personbiler	NOK 70	eks. mva.
- Bobiler	NOK 100	eks. mva.
- MC	NOK 50	eks. mva.
- Busser	NOK 150	eks. mva.

2. Avgiften skal dekke Løyvehavers kostnader knyttet til tilrettelegging og drift av parkeringsområdet og delen av utendørsområdene på Nordkapplatået som vist på kart inntatt som vedlegg 1 til løyvet (Området).

3. Avgiftene for adgangen til Nordkapplatået skal være tydelig kommunisert på en imøtekommende måte overfor besøkende gjennom skilting på stedet og de digitale flatene for Nordkapplatået som Scandic Hotels AS forvalter.

Det skal komme klart frem at adgang til Nordkapphallen ikke er inkludert i avgiften, og at det er opp til den enkelte besøkende å kjøpe inngangsbillett og besøke Nordkapphallen.

4. Avgiftene skal innkreves på en praktisk måte som fremstår imøtekommende overfor besøkende og i tråd med beskrivelsen angitt i løyvesøknaden med vedlegg. Løyvehaver skal også administrere parkering på Området i tråd med søknaden.

5. Løyvehaver skal legge frem et revisorgodkjent regnskap etter 12 måneders drift med løyve og fremlegge dette for kommunens gjennomgang. Dersom det etter 12 måneders drift viser seg at løyveinntekten vil overstige kostnadene i løyveperioden skal satsene tilpasses i den påfølgende 12 måneders periode slik at det ikke blir et avvik mellom inntekter og kostnader totalt sett over løyveperioden. Avgiften kan etter forutgående samtykke fra Nordkapp kommune også justeres dersom det oppstår uforutsette behov eller det viser seg at de faktiske kostnadene vil avvike betydelig fra de estimerte kostnadene.

6. Sanitæranlegg skal som et minimum være åpent og tilgjengelig i perioden hvor Løyvehaver har bemanning på området knyttet til tilrettelegging av parkering og innfordring av avgiften. Det vil si i tidsrommet mellom klokken 09.00 og 23.00.
7. I åpningstiden for Nordkapphallen skal HC-toalett i Nordkapphallen være tilgjengelig for bevegelseshemmede som har behov for det, dersom det ikke finnes et tilfredsstillende alternativ for brukerne utenfor Nordkapphallen.
8. Ved opparbeidelse og drift av atkomstveier, parkeringsområder, sanitæranlegg og øvrige tilretteleggingstiltak på området, skal det, i den grad det er praktisk mulig, tilstrebes universell utforming for å fremme tilgjengelighet for bevegelseshemmede.
9. Parkering skal være tidsbegrenset. Maksimal tillatt parkeringstid skal være mellom 6-12 sammenhengende timer. Gjeldende tidsbegrensning skal fremgå av skilting på stedet.
10. Scandic skal dokumentere for kommunen at de innehar alle nødvendige dispensasjoner etter motorferdselloven for å innkreve avgift som inkluderer utgifter drift og vedlikehold av arealet, herunder i form av snørydding.
11. Dersom det oppstår akutt behov for å søke ly for å ivareta sikkerheten til de besøkende på platået, skal besøkende som ikke allerede har forhåndskjøpt billett til Nordkapphallen tilbys å søke ly i Nordkapphallen uten krav om kjøp av billett.
12. Det skal gjennomføres minimum ett møte per år mellom kommunen og Løyvehaver for å evaluere løyveordningen i løyveperioden. Møtet skal normalt følge regnskapsåret, ved kortere løyveperiode kan man følge årlig evaluering. Kommunen kan med rimelig varsel foreta befaringer og be om redegjørelser for Løyvehaver overholdelse og oppfyllelse av løyvevilkårene.
13. Kommunen kan trekke løyvet tilbake dersom vilkår i dette vedtaket ikke blir overholdt av Løyvehaver og Løyvehaver innen rimelig frist ikke har rettet seg etter pålegg om retting.

Formannskapet 28.05.2026

Behandling

Tilleggsforslag, foreslått av Stine Mari Strifeldt, Arbeiderpartiet

Satsene i innstillingen endres til å være inklusive mva.

Utsettelsesforslag, til klagebehandling er ferdig, foreslått av Heidi Anita Lindkvist Holmgren, Senterpartiet

Saken utsettes til klagebehandlingen for løyve for innkreving av inngangsavgift for Nordkapp Friluftsområde og for utmarksparkeringen på Nordkapp for 2025 er ferdigbehandlet av Statsforvalteren. Statsforvalteren forventer at saken er ferdigbehandlet til 15. juni 2026.

Utsettelsesforslag, evalueringsrapport, foreslått av Heidi Anita Lindkvist Holmgren, Senterpartiet

Saken utsettes til evalueringsrapport for siste år er lagt ved saken, altså et år hvor det er krevd inn inngangsavgift for Nordkapp Friluftsområde og for utmarksparkeringen på Nordkapp uten gyldig løyve.

Forslag, sak sendes tilbake til kommunedirektør, foreslått av Heidi Anita Lindkvist Holmgren, Senterpartiet

Saken sendes tilbake til kommunedirektøren da saken ikke er behandlet etter kravene i fvl.kap IV, V og VI.

Kommunen har verken vurdert om vilkårene i friluftsløven §14 er oppfylt, utredet saken jf Fvl §17 eller begrunnet sitt vedtak jf Fvl §§24 og 25 før det fattes vedtak. Dette vitner om en manglende forståelse for grunnleggende krav til forsvarlig saksbehandling etter Friluftsløven. Forslag, søknad avslås, foreslått av Heidi Anita Lindkvist Holmgren, Senterpartiet

Søknaden avslås da søknaden om løyve om adkomstavgift for Nordkapp friluftsområde og utmarksparkeringen på Nordkapp bygger på fremtidige utgifter, noe som ikke er i tråd med selvkostprinsippet i Friluftsløven

Helene Johnsen fra Advokatfirmaet Haagensen & Johnsen AS orienterer via Teams.

Trudy Engen (SV) fikk innvilget permisjon fra kl. 11:30 og forlater møtet under sakens gang. Ingen vara tiltrer i hennes fratreden.

Votering nr 1 - Voting over forslag

Forslag: **Utsettelsesforslag, til klagebehandling er ferdig**

Heidi Anita Lindkvist Holmgren (SP), Andre partier: SV

For: 2 stemmer (33%) - SP 1, SV 1

Mot: 4 stemmer (67%) - AP 2, H 2

Votering nr 2 - Voting over forslag

Forslag: **Utsettelsesforslag, evalueringsrapport**

Heidi Anita Lindkvist Holmgren (SP)

For: 2 stemmer (33%) - SP 1, SV 1

Mot: 4 stemmer (67%) - AP 2, H 2

Votering nr 3 - Voting over forslag

Opprinnelig forslag: 4 stemmer (67%) - AP 2, H 2

Forslag, søknad avslås: 2 stemmer (33%) - SP 1, SV 1

Heidi Anita Lindkvist Holmgren (SP), Andre partier: SV

Votering nr 4 - Voting over forslag

Forslag: **Forslag, sak sendes tilbake til kommunedirektør**

Heidi Anita Lindkvist Holmgren (SP), Andre partier: SV

For: 2 stemmer (33%) - SP 1, SV 1

Mot: 4 stemmer (67%) - AP 2, H 2

Votering nr 5 - Voting over forslag

Forslag: **Tilleggsforslag**

Stine Mari Strifeldt (AP)

For: 6 stemmer (100%) - AP 2, H 2, SP 1, SV 1

Mot: 0 stemmer (0%)

FSK - 28/26 vedtak

1. Med hjemmel i friluftsløven § 14 gis Scandic Hotels AS en tidsbegrenset tillatelse for perioden 01.06.2026 – 31.05.2027 (løyveperioden) til å kreve følgende adkomstavgifter for adgangen til Nordkapplataet (parkeringsarealet og uteområdet):

Individuelle gjester over 18 år (barn gratis)	NOK 10 eks. mva.
Nordkapphallen gjester over 18 år (barn gratis)	NOK 10 eks. mva.
Personbiler	NOK 70 eks. mva.
Bobiler	NOK 100 eks. mva.
MC	NOK 50 eks. mva.
Busser	NOK 150 eks. mva.
2. Avgiften skal dekke Løyvehavers kostnader knyttet til tilrettelegging og drift av parkeringsområdet og delen av utendørsområdene på Nordkapplataet som vist på kart inntatt som vedlegg 1 til løyvet (Området).
3. Avgiftene for adgangen til Nordkapplataet skal være tydelig kommunisert på en imøtekommende måte overfor besøkende gjennom skilting på stedet og de digitale flatene for Nordkapplataet som Scandic Hotels AS forvalter. Det skal komme klart frem at adgang til Nordkapphallen ikke er inkludert i avgiften, og at det er opp til den enkelte besøkende å kjøpe inngangsbillett og besøke Nordkapphallen.

4. Avgiftene skal innkreves på en praktisk måte som fremstår imøtekommende overfor besøkende og i tråd med beskrivelsen angitt i løyvesøknaden med vedlegg. Løyvehaver skal også administrere parkering på Området i tråd med søknaden.
5. Løyvehaver skal legge frem et revisorgodkjent regnskap etter 12 måneders drift med løyve og fremlegge dette for kommunens gjennomgang. Dersom det etter 12 måneders drift viser seg at løyveinntekten vil overstige kostnadene i løyveperioden skal satsene tilpasses i den påfølgende 12 måneders periode slik at det ikke blir et avvik mellom inntekter og kostnader totalt sett over løyveperioden. Avgiften kan etter forutgående samtykke fra Nordkapp kommune også justeres dersom det oppstår uforutsette behov eller det viser seg at de faktiske kostnadene vil avvike betydelig fra de estimerte kostnadene.
6. Sanitæranlegg skal som et minimum være åpent og tilgjengelig i perioden hvor Løyvehaver har bemanning på området knyttet til tilrettelegging av parkering og innfordring av avgiften. Det vil si i tidsrommet mellom klokken 09.00 og 23.00.
7. I åpningstiden for Nordkapphallen skal HC-toalett i Nordkapphallen være tilgjengelig for bevegelseshemmede som har behov for det, dersom det ikke finnes et tilfredsstillende alternativ for brukerne utenfor Nordkapphallen.
8. Ved opparbeidelse og drift av atkomstveier, parkeringsområder, sanitæranlegg og øvrige tilretteleggingstiltak på området, skal det, i den grad det er praktisk mulig, tilstrebes universell utforming for å fremme tilgjengelighet for bevegelseshemmede.
9. Parkering skal være tidsbegrenset. Maksimal tillatt parkeringstid skal være mellom 6-12 sammenhengende timer. Gjeldende tidsbegrensning skal fremgå av skilting på stedet.
10. Scandic skal dokumentere for kommunen at de innehar alle nødvendige dispensasjoner etter motorferdselloven for å innkreve avgift som inkluderer utgifter drift og vedlikehold av arealet, herunder i form av snørydding.
11. Dersom det oppstår akutt behov for å søke ly for å ivareta sikkerheten til de besøkende på plataet, skal besøkende som ikke allerede har forhåndskjøpt billett til Nordkapphallen tilbys å søke ly i Nordkapphallen uten krav om kjøp av billett.
12. Det skal gjennomføres minimum ett møte per år mellom kommunen og Løyvehaver for å evaluere løyveordningen i løyveperioden. Møtet skal normalt følge regnskapsåret, ved kortere løyveperiode kan man følge årlig evaluering. Kommunen kan med rimelig varsel foreta befaringer og be om redegjørelser for Løyvehaver overholdelse og oppfyllelse av løyvevilkårene.
13. Kommunen kan trekke løyvet tilbake dersom vilkår i dette vedtaket ikke blir overholdt av Løyvehaver og Løyvehaver innen rimelig frist ikke har rettet seg etter pålegg om retting.

I tillegg ble følgende endringsforslag vedtatt:

- Satsene i innstillingen endres til å være inklusive mva.

Bakgrunn for saken

Scandic Hotels AS (heretter Scandic) søkte 30. mars 2026 om tidsbegrenset løyve for innkreving av adkomstavgift på Nordkapplataet etter frilufsloven § 14.

Ved Nordkapp kommunestyres vedtak av 10. juni 2025 (saksnr. 35/25), ble Scandic gitt tidsbegrenset løyve for innkreving av adkomstavgift på Nordkapplataet (parkeringsarealet og uteområdet) for perioden 1. juni 2025 – 31. mai 2026. Ny søknad om tidsbegrenset løyve skyldes således at den forrige er i ferd med å gå ut.

Bakgrunnen for at søknaden bare omfatter tidsbegrenset løyve for en periode på ett år, er at ny områdeplan for Nordkapphalvøya ikke er vedtatt, men antas å bli vedtatt før sommeren 2026. Scandic anser det som hensiktsmessig å avvente vedtakelsen av planen, samt ferdigstillelse av tiltak som følger av denne, herunder opparbeidelse av ny rundkjøring, bygging av nytt servicebygg og etablering av nytt billetthåndteringssystem, før de søker om

et mer langvarig løyve, og vilkårene i løyvet da kan utformes i lys av de faktiske rammebetingelsene og den faktiske driftssituasjonen på plataået i tiden etter dette.

Nærmere om løyvesøknaden fra Scandic

Avgiftsinnkrevingen

Scandic søker om løyve til å innkrev en separat avgift per kjøretøy for parkering på parkeringsplassen på Nordkapp-plataået, som skal dekke kostnader ved tilrettelegging for parkering for friluftsfolket.

Avgiften per kjøretøy har de fastsatt med ulike satser for mc, biler, bobiler (campingvogner) og busser, ut fra forventet parkeringstid for de ulike kjøretøyene og kjøretøyets størrelse, ettersom dette har betydning for plassen som opptas til parkering. De mener erfaringene fra tidligere driftsår viser at dette fungerer godt i praksis og at denne modellen er den mest rettferdige, sett hen til at de besøkende bør belastes en rimelig andel av kostnadene basert på nytten de har av den samlede tilretteleggingen.

I tillegg vil de innkreve en annen separat avgift per besøkende på plataået, som skal dekke øvrige kostnader for tilrettelegging for friluftsfolket.

75 % av de besøkende til Nordkappplataået kommer ifølge Scandic i regi av reiseoperatør og betaler en samlet sum for parkering, adkomstavgift for utearealer og inngangsbillett til Nordkapphallen. For øvrige besøkende som ankommer i egen regi innkreves avgiften av besøksverter som står for innkreving av adkomstavgift for både parkering og uteområder.

Scandic foreslår som tidligere at fastboende i Nordkapp kommune fritas fra betaling av adkomstavgift. Andelen av kostnader som ellers ville blitt dekket av avgift fra fastboende dekkes da av Scandic, og kostnadene belastes ikke de øvrige besøkende.

Regnskapsmessig har Scandic splittet det samlede beløpet opp i en del som dekker kostnader til tilrettelegging for parkering og utendørsarealer (adkomstavgiften), mens den øvrige delen (billettelementet til Nordkapphallen) inngår som en ordinær inntekt.

Beregning av adkomstavgift

Utgiftene som inngår i beregningsgrunnlaget for adkomstavgiften sorteres av Scandic i to hovedkategorier:

- Utgifter knyttet til gjennomførte fysiske investeringstiltak,
- og løpende vedlikeholds- og driftsutgifter.

Scandic vil ikke igangsette nye fysiske investeringstiltak i kommende løyveperiode. Beregningsgrunnlaget for adkomstavgiften består derfor av løpende vedlikeholds- og driftsutgifter, som blant annet inkluderer lønn til bemanning, og driftskostnader knyttet til løpende drift og vedlikehold av avgiftsområdet.

Scandic har utarbeidet et løyvebudsjett for perioden 1. juni 2026 til 31. mai 2027 (vedlagt søknaden) basert på erfaringene fra driften av Nordkappplataået foregående sesong og prognose for antall besøkende omsøkte sesong.

Scandic gikk med overskudd på NOK 283 673 i løyveperioden 2025/2026. Overskuddet skyldes ifølge Scandic at utstyr og billett kiosker nå er fullt ut avskrevet. Overskuddet er trukket i fra beregningen av kostnadene ved kommende løyveperiode, slik at kostnadsgrunnlaget for adkomstavgiftene er lavere enn tidligere. Reduksjonen i adkomstavgifter har Scandic valgt å fordele på følgende måte mellom de ulike typene avgifter, og deres forslag til nye avgifter er følgende:

Avgift (inkl. mva.)	Frem til 31.5.2026	Budsjett 26/27
Individuelle gjester	15,01	10,00
Nordkapphallen gjester	15,01	10,00
Personbiler	100	75,00
Bobiler	150	100,00
MC	50	50,00
Busser	200	150,00

Tilretteleggingstiltakene

I sommerhalvåret er det to bemannede informasjonspunkter i drift med åpningstid fra 09:00 – 23:00 (2 skift) med 2 besøksverter på jobb per skift. I vinterhalvåret er det ett informasjonspunkt i drift med åpningstid 09:00 – 23:00, med én besøksvert på jobb per skift. Besøksvertene styrer trafikkflyten og gir veiledning om nærmere plassering av kjøretøy, står for innkreving av adkomstavgiften, og gir råd om gangveier, stier og sikkerhet.

Teknisk personale sørger for snørydding av parkeringsarealet og uteområdene. Om vinteren ryddes daglig cirka 10 000 kvm parkeringsområde og cirka 500 meter gangstier. Dedikert personale for snømåking og vedlikehold sørger for at stier og områder er tilgjengelige og trygge året rundt.

Det foretas årlig vedlikehold av parkeringsområdet, herunder plassering av trafikkskillere etter vinteren, grusing og utjevning av parkeringsarealet. Renholdspersonell rengjør toalettfasilitetene flere ganger daglig i høysesong, noe som sikrer at sanitæranleggene holdes rene og hygieniske.

Det er lagt til rette for at gjestene skal kunne kvitte seg med avfall slik at dette ikke havner i naturen, gjennom containere og avfallsstasjoner. Videre foretas tømning av septikanlegg tilknyttet toalettene på uteområdet.

Kostnader som ikke inngår i beregnet adkomstavgift

Scandic mener Nordkapphallen i nødstilfeller er viktig for besøkende av Nordkappplatået fordi værforholdene på kort varsel kan utvikle seg slik at det ikke er forsvarlig å kjøre fra platået. Dersom det oppstår akutt behov for å søke ly for å ivareta sikkerheten til de besøkende på platået, skal besøkende som ikke har kjøpt billett til Nordkapphallen tilbys å søke ly der uten krav om kjøp av billett. Scandic mener at kostnadene for å holde hallen åpen hele året er betydelige, og at Scandic burde fått en kompensasjon gjennom avgiften knyttet til at de besøkende gis tilgang til nødly ved behov.

Miljødirektoratet har ifølge Scandic tidligere åpnet for at avgiften kan dekke "*nødvendige utgifter knyttet til grunnerverv/rettighetserverv av parkeringsareal*". Kostnader til feste av parkeringsarealer er som tidligere holdt utenfor beregningsgrunnlaget.

Avgiftens rimelighet

Scandics foreslåtte avgiftsnivå for parkerte kjøretøy og besøkende som ankommer til fots er satt for å reflektere de investeringene som er gjort i infrastrukturen. Scandic mener at avgiften ligger på et lavt nivå sammenlignet med andre utfartsparkeringer hvor det kreves adkomstavgift med hjemmel i § 14, og sammenligner med utfartsparkering til Trolltunga AS.

Scandic skriver i søknaden at avgiften dekker løpende drifts- og vedlikeholdsutgifter knyttet til informasjonspunkt/bod, toalettfasiliteter, sikkerhetstiltak, vedlikehold av uteområder samt nødvendig bemanning for å holde disse fasilitetene i drift.

De mener avgiftens størrelse og sett opp mot de løpende driftsutgiftene viser at avgiften er forholdsmessig og nødvendig for å opprettholde en komfortabel standard og fasiliteter for å sikre en trygg, informativ og komfortabel opplevelse for besøkende på Nordkappplatået. De mener dette gir direkte fordeler til friluftslivet.

Løyvevilkår

Scandic har foreslått at vilkår for løyvet blant annet skal være tidsbegrenset parkering på maksimalt 6 timer, men at parkeringstiden kan justeres av Scandic basert på kapasitet og behov på parkeringsområdet. Vilkåret er satt for å forhindre at parkeringsplassen på Nordkapp fungerer som en campingplass for bobiler. Scandic gir uttrykk for at de er innforstått med at kommunen kan ha innspill og ønsker om justeringer og suppleringer av vilkårene.

Kommunedirektørens vurdering

Rettslige rammer og utgangspunkter

Det følger av frilufsloven § 24 første og andre ledd er kommunens vedtak etter frilufsloven 8 14 å regne som et enkeltvedtak og er følgelig underlagt forvaltningslovens (fvl.) regler om enkeltvedtak i fvl. kapittel 4-6.

Det følger blant annet av forvaltningslovens saksbehandlingsregler at saken må være tilfredsstillende utredet og belyst jf. fvl. § 17. I tillegg må vedtaket være tilstrekkelig begrunnet med henvisning til hvilke regler og faktiske forhold vedtaket bygger på, og hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av det forvaltningsmessige skjønn jf. fvl. § 24 og § 25.

Kommunedirektøren har vurdert saken som godt nok opplyst etter fvl. § 17, og har i det videre også begrunnet vedtaket i tråd med kravene i fvl. § 24 og § 25.

Vilkårene for løyve

Frilufsloven § 14 gjør unntak fra hovedregelen om at allemannsretten er et gratis gode:

Ferdseisrett etter denne lov er ikke til hinder for at eier eller bruker etter løyve av kommunen kan kreve en rimelig avgift for adgangen til badestrand, teltplass eller annet opparbeidet frilufsområde, men avgiften må ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for frilufsfolket. Det kan settes vilkår for slikt løyve.

Bestemmelsen i § 14 innebærer at det i noen tilfeller kan forsvares å ta en «rimelig avgift» for enkel og nødvendig tilrettelegging.

Kravet om tillatelse fra kommunen ble tilføyd ved en lovendring i 1996. Formålet er å beskytte allemannsretten, og samtidig anerkjenne en rett for eier eller bruker av eiendommen til å avgiftsbelegge visse tilretteleggingstiltak som fremmer frilufsformål^[1]. Kommunen har imidlertid plikt til å påse at vilkårene i § 14 er oppfylt før den innvilger løyve til innkreving av slik avgift.

I forarbeidene til bestemmelsen er det dessuten presisert at den ikke gjelder for ordinær forretningsbasert næringsvirksomhet, og at inngangspenger vil kunne tas uavhengig av § 14.^[2] Tilsvarende vil adkomst til f.eks. fornøylesparker og lignende anlegg falle utenfor

bestemmelsen. Avgiftsinnkreving etter § 14 gjelder dermed for utearealene på Nordkapp-plataet, og berører ikke retten til å ta inngangspenger for adgang til Nordkapphallen.

Avgift for adgang til friluftsområde etter § 14 krever at følgende vilkår er oppfylt:

- Løyvehaver skal være «*eier eller bruker*» av området
- Avgiften skal gjelde adgang til badestrand, teltplass eller annet «*opparbeidet friluftsområde*» og må være et tilretteleggingstiltak «*til fordel for friluftsfolket*».
- Avgiften skal være «*rimelig*», og «*ikke stå i misforhold til*» tiltakene eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket.

Alle vilkårene må være oppfylt for at det kan gis løyve. Selv om alle vilkårene er oppfylt, er det ingen automatikk i at løyve skal gis. Kommunens avgjørelse skal være basert på en skjønnsmessig vurdering. Søker har med andre ord ikke rettskrav på å få søknaden innvilget selv om alle vilkårene for å gi løyve er oppfylt.

I det følgende vil kommunedirektøren foreta en vurdering av om vilkårene for å ilegge avgift etter friluftsløven § 14 er oppfylt. Dersom vilkårene er oppfylt vil det deretter foretas en skjønnsmessig vurdering av om Scandic skal få løyve til å innkreve slik avgift.

Kommunedirektøren vil ta utgangspunkt i hvordan Scandic selv har beskrevet de enkelte tilretteleggingstiltakene i sin søknad om løyve med tilhørende vedlegg datert 30. mars 2026, ved disse vurderingene.

Løyvehaver skal være «eier eller bruker» av området

«Bruker» må her forstås som en med permanent eller langvarig tilknytning til eiendommen.

RICA Eiendom AS fester dette området fra FEFO, og har inngått en langvarig avtale med Scandic om leie og drift av dette. Selskapet har driftet anlegget over mange år, og må sies

å ha en «permanent eller langvarig tilknytning til eiendommen». Scandic må derfor anses som «bruker» av området i dette henseendet.

Avgiften skal gjelde adgang til «opparbeidet friluftsområde» og tiltak «til fordel for friluftsfolket».

- Friluftsløven § 14 begrenser seg til de områder hvor allmennheten har rett til fri ferdsel. Dette gjelder først og fremst utmarksområder jf. friluftsløven § 2.

Forarbeidene til friluftsløven er som beskrevet tidligere tydelige på at områder som er unntatt fra alminnelig ferdselsrett og hvis formål er ordinær forretningsbasert næringsvirksomhet faller utenfor virkeområdet til § 14, og at det avgiftsinnkrevingen derfor ikke gjelder Nordkapphallen, eller tiltak som er igangsatt for å tilrettelegge for besøk av denne.

Klima- og miljødepartementet har vurdert at denne uttalelsen i Ot.prp.nr.27 (1995-1996 s. 8) tilsier at «*terskelen er høy for at tiltak inne i bygninger, utover eventuelle toalettfasiliteter, er regulert av og dermed kan innberegnes i avgiftsinnkreving etter friluftsløven*». [3]

Klima- og miljødepartementet og Sivilombudsmannen har i tidligere uttalelser i Nordkapp-saken uttalt at «*utendørs arealer*» på Nordkappplataet er «*utmark*» jf. friluftsløven § 1 og å regne som et «*opparbeidet friluftsområde*». Miljøverndepartementet opprettholdt denne vurderingen i brev av 23. november 2011 til Nordkaps Vel AS. Nordkaps Vel ble også bedt av departementet om å nedjustere avgiften til et rimelig nivå som «*avspeiler de tiltak som er foretatt på utearealene til fordel for friluftsfolket*», i brev av 15. november 2011. [4]

Departementet og ombudsmannen har videre slått fast at «*parkeringsplass, gjerdet og stier*»

faller inn under bestemmelsens virkeområde på Nordkapplataet. I tillegg kan tenkes tilfeller hvor også toalettfasiliteter vil kunne kategoriseres som «*opparbeidet friluftsområde*». At også sanitære anlegg kan inngå i et opparbeidet friluftsområde støttes på s. 63 i friluftskomiteens innstilling av 1954 til friluftsløven av 1957, samt i brev gjengitt over fra KLD 25. august 2017 til Norsk Friluftsliv. Terskelen er imidlertid høy for at tiltak inne i bygninger faller inn under friluftsløven § 14.

Sivilombudsmannen uttalte på s. 4 i SOMB-1992-58 (1992 s. 157) at for at et område skal klassifiseres som opparbeidet friluftsområde må det være opparbeidet «*med sikte på å fylle særlige funksjoner for friluftslivet*» jf. bestemmelsens ordlyd om tiltak til fordel for friluftsløvet. Videre vurderte ombudsmannen at Nordkapphallen ikke kan betraktes som en del av et opparbeidet friluftsområde i friluftsløvens forstand.

Miljødepartementets stilte seg i brev 31. juli 1992 til Nordkaps Vel AS enig i dette. I brevet fremkommer det blant annet:

«Etter vår fornyede vurdering finner vi at friluftsløvens bestemmelser ikke gir hjemmel for innkreving av avgift som både skal dekke atkomst til plataet og til innendørsanleggene. Det er således nødvendig å skille mellom på den ene side tiltak til beste for folks ferdsel og opphold i naturen og på den annen side innendørstilbud for folk også kan oppsøke og ha glede av når de likevel er på stedet. Bare tiltak som har førstnevnte formål kan gi grunnlag for avgift etter friluftsløven § 14.»

Dette følger også av rundskriv T-3/07 til friluftsløven (s. 33):

«For attraktive naturseverdigheter der det er foretatt tyngre kommersiell tilrettelegging for turister kan det ved avgiftsileggingen bli nødvendig å skille mellom tilrettelegging for opphold og ferdsel utendørs (friluftsområdet) og utgifter i tilknytning til innendørsanlegg.»

Dermed er det de tiltak som er utføres for å tilrettelegge for besøk av det utendørs friluftsområdet på Nordkapplataet det kan kreves avgift for. Selv om sanitæranlegg ligger under tak, er tilgang til dette også en viktig tilrettelegging av et mindre geografisk utendørs friluftsområde som er så mye besøkt, og som sannsynligvis ville blitt veldig tilgriset uten tilgjengelige toalettfasiliteter.

Det er tidligere slått fast i Hålogalands dom LH-2021-147491 at parkeringsplassen på Nordkapplataet er et tiltak til fordel for friluftsløvet, og at Scandic jf. friluftsløven § 14 må søke om løyve for å kreve inn parkeringsavgift for dette tiltaket.

Det fremkommer av søknaden av 30. mars 2026 at Scandic søker om løyve for innkreving av adkomstavgift for å besøke utendørsarealet på Nordkapplataet og for parkering ved dette området.

Det er ikke søkt om løyve for å kreve avgift for tilrettelegging for besøkende til Nordkapphallen. Besøkende til Nordkapphallen skal betale samme avgift for parkering og adkomst som besøkende til Nordkapplataet. Dette vil si at besøkende som bare skal besøke arealene utendørs ikke subsidierer besøkende til Nordkapphallen. Det skilles altså klart mellom tilrettelegging for opphold og ferdsel utendørs (friluftsområdet) og utgifter i tilknytning til innendørsanlegg.

Scandics tilrettelegging er nærmere beskrevet i vedlegg 2 til løyvesøknaden. Tilrettelegging for parkering består i at parkeringsplassen er opparbeidet, at den vedlikeholdes og brøytes, at det holdes orden der, informeres, innhentes parkeringsavgift, og ulovlig parkering håndteres fortløpende og vertene klarer ofte å forhindre kjøring i utmark.

På uteområdene håndteres forsøpling ved at det plukkes søppel og er satt ut søppelbokser som tømmes jevnlig, det er satt opp sanitæranlegg som rengjøres og driftes hygienisk, det innhentes adkomstavgift og informeres om stier, sikkerhet, og andre forhold. Det er satt opp belysning, stier og plataet ryddes for økt tilgjengelighet etter snøfall og det er satt opp gjerder for å gjøre området sikkert å ferdes i. Tiltakene vedlikeholdes også ved behov.

I tillegg stiller Scandic Nordkapphallen tilgjengelig for beredskapssituasjoner hvor besøkende må evakueres inn som følge av uventet uvær eller stengte veier, som gjør det utilrådelig å kjøre fra Nordkappplatået. De ivaretar brannsikkerhet ved parkeringsplassen. Vertene som er på arbeid fra 09.00-23.00 hele året er også en beredskap for besøkende som med ujevne mellomrom utsettes for fallulykker og andre uhell.

Kommunedirektøren vurderer dermed at avgiften gjelder adgang til «*opparbeidet friluftsområde*» og gjelder tiltak som er «*til fordel for friluftsfolket*».

Avgiften skal være «rimelig», og «ikke stå i misforhold til» tiltakene eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket.

Det fremgår ikke eksplisitt av hverken av selve lovteksten eller forarbeider til friluftsløven loven hvordan avgift etter friluftsløven § 14 skal beregnes.

Nivået på avgiften må imidlertid oppfylle rimelighetsvilkåret i § 14. Dersom beregningen av avgiften ikke leder til en rimelig avgift og dersom avgiften står i misforhold tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket, vil det heller ikke være adgang til å benytte en slik beregning slik.

Intensjonen bak avgiftsadgangen i § 14 vil være av betydning ved vurderingen. I lovforarbeidene Ot.prp.nr.27 (1995-1996 s. 8) fremgår følgende:

«Friluftsløven § 14 skal beskytte allmennhetens rett til ferdsel og friluftsliv (allmannsretten). Bestemmelsen anerkjenner rett for eier eller bruker til innen angitte rammer å ta betalt for visse tilretteleggingstiltak som skjer til friluftsmål, og herunder gis om nødvendig grunnlag for å stenge områder for ferdsel for å kunne gjennomføre avgiftsinnkrevningen»

Eier eller bruker gis «*innen angitte rammer*», altså vilkårene i § 14, anledning til å ta betalt for «*visse tilretteleggingstiltak som skjer til friluftsmål*». Altså er det kun «*visse*» tiltak det kan tas avgift for, og disse må være til «*friluftsmål*».

I rundskrivet T-3/07 til friluftsløven har departementet gitt følgende presisering av intensjonen bak bestemmelsen:

«Dersom et område blir spesielt tilrettelagt for allment friluftsliv, kan det tas betaling for å dekke kostnadene med tilretteleggingen».

Juridisk litteratur tilsier også at det er et selvkostprinsipp som ligger til grunn for bestemmelsen. En slik forståelse støttes av Marianne Reuschs i kommentarutgaven til friluftsløven:

«Selvkost vil nok normalt angi det øvre taket på summen av inngangspenger som kan kreves. Bestemmelsen i § 14 gir i alle fall ikke hjemmel for å etablere næringsvirksomhet med sikte på å generere overskudd for eieren eller driveren. Slik virksomhet må eventuelt etableres på annet grunnlag.»^[5]

Ut ifra et selvkostprinsipp kan investeringer i et «*opparbeidet friluftsområde*» til

«*fordel for friluftsfolket*» tilbakebetales til bruker eller eier gjennom avgiften. I den omsøkte perioden skal det imidlertid ikke foretas noen investeringer fra Scandics side, og tidligere investeringer er dekket inn. Det er i kommende løyveperiode derfor bare drifts- og vedlikeholdskostnader som kan danne grunnlag for avgift etter friluftsløven § 14.

Scandic har i sin søknad vist til avgiftsnivået ved Trolltunga i tilknytning til rimelighetsvurderingen. Kommunedirektøren har ikke nærmere kunnskap om detaljene i den saken. Ut fra den informasjonen som fremkommer om Trolltunga AS på deres nettsider, finner kommunedirektøren likevel sammenligningen lite treffende. Det ser ut til å være mer omfattende tiltak som er gjort for å tilrettelegge for friluftsfolket ved dette området. Det ser ut til å være foretatt både rassikring, utbedring av vei og parkeringsplass. Dette friluftsområdet

er også et veldig stort geografisk område, og tiltakene fremstår klart mer kostnadskrevende enn tiltakene ved Nordkapplatået.

Scandic har i sin søknad om løyve lagt et selvkostprisnipp til grunn. Kommunedirektøren har gått igjennom og vurdert de ulike kostnadspostene (i vedlegg 1 og 2 til søknaden), og finner at kostandene som er lagt inn i selvkostregnskap for tidligere perioder og budsjett for omsøkt periode er direkte knyttet til de tiltak Scandic har iverksatt for dette friluftsområdet «*til fordel for friluftsfolket*» og fremstår nødvendige for å opprettholde disse.

Kostnadene dekker lønns- og personalkostnader til verter, miljøguider, renholdspersonell til sanitæranlegg, til personell som vedlikeholder og brøyter og til transport til og fra arbeidsstedet for disse. Det er lagt inn kostnader til vedlikehold av gjerder, billettboiler, parkeringsplass og grusing. Videre er det lagt inn en begrenset sum til innkjøp til inventar og andre innkjøp ifm. med driften av tiltakene, samt noe til eksterne tjenester. Det er lagt inn kostnader direkte knyttet til snøbrøyting i form av kostnader til leasing av hjullaster, samt drivstoff og vedlikehold av denne.

Kostnadene ved enkelte av tiltakene er nok høyere enn de ville vært i et bebygd strøk, og da kanskje særlig snøbrøyting og vedlikehold. Det er heller ikke vanlig å dekke kostnader for personalet ved å komme seg til arbeid. Dette er imidlertid følger av at Nordkapplatået ligger der det ligger, og at det ikke er noen form for kollektiv transport dit. På den annen side begrenses nok kostnadene ved tiltakene noe ved at deler av personellet også arbeider ved Nordkapphallen, slik at en del kostnader ved personellet kan fordeles mellom tiltakene for friluftsområdet og Nordkapphallen.

Kommunedirektøren vurderer i utgangspunktet at de kostnadene Scandic har tatt inn i selvkostregnskapet er kostnader de bør få dekket gjennom innkreving av avgifter, dersom dette kan gjøres innenfor rammen av hva som utgjør en rimelige og forholdsmessige avgifter.

I tillegg har Scandic trukket fra «*overskuddet*» ved beregningen av kostnadene for neste løyveperiode, det vil si inntektene fra avgiftene som overskred kostnadene i forrige løyveperiode. Dette er i tråd med selvkostprinsippet.

I beregningen av kostnader og inntekter i pågående løyveperiode har Scandic benyttet en prognose for å vurdere hvilke inntekter og kostnader Scandic vil ha de 3 siste månedene av pågående løyveperiode, det vil si fra mars til og med mai 2026.

Kommunedirektøren finner disse prognosene noe forsiktig med tanke på forventede inntekter, og noe høy når det kommer til forventede kostnader, sammenlignet med øvrige deler av løyveperioden. Kommunedirektøren vurderer at «*overskuddet*» i forrige løyveperiode dermed sannsynligvis vil bli noe høyere enn det prognosene fra Scandic tilsier. Kommunedirektøren har vektlagt dette ved fastsettelse av de konkrete avgiftene for den omsøkte løyveperioden (se vurderingen av dette lenger ned).

Kommunedirektøren vurderer imidlertid at de kostnadene Scandic krever dekket, med de justeringer som er foreslått av kommunedirektøren, er nødvendig for å opprettholde tiltakene, og at dekning av disse kostnadene gir et «*rimelig*» avgiftsnivå.

Det vurderes som «*rimelig*» å betale 10 kr i adkomstavgift for voksne og at barn får gratis adkomst til de tiltak og den tilrettelegging Scandic har gjort «*til fordel for friluftsfolket*». De foreslåtte parkeringsavgiftene (med justeringer) fremstår også «*rimelig*» tatt i betraktning parkeringstidens lengde på inntil 6 timer, og de tiltak som er nødvendig for å kreve inn parkeringsavgift, vedlikeholde parkeringsplassen, holde orden der, brøyte med videre.

Kommunedirektøren vurderer også avgiftene som forholdsmessige tatt i betraktning de tiltak som er gjort til fordel for friluftsfolket. For at dette skal være et attraktivt og trygt reisemål er det helt nødvendig med tilrettelegging for parkering, brøyting, belysning, hygieniske sanitærforhold, gjerder og andre sikkerhetstiltak, samt søppelhåndtering. I den forbindelse er det nødvendig med personell som kan ivareta disse funksjonene.

Kommunedirektøren vurderer dermed avgiftene med de mindre justeringer som er foretatt av kommunedirektøren, som «rimelig», og finner at de ikke står «i misforhold til» de tiltakene eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket.

Kommunens skjønnsmessige vurdering av om Scandic skal gis løyve til å innkreve avgift for adkomst til uteområder og parkering på Nordkapplatået jf. frilufsloven § 14

Scandic fyller en svært viktig rolle ved å sørge for, og opprettholde de tiltak som er iverksatt for å tilrettelegge for friluftsfolket som besøker dette friluftsområdet.

Tiltakene fører til orden, sikkerhet, hygiene, tilgjengelighet, informasjon og miljøsinn ivaretas. Det fører også til at parkering og trafikkavvikling går fint, og forhindrer nok mye ulovlig motorferdsel i utmark. Scandic er til stede med personell fra kl. 09-23 hver dag hele året og sørger ved hjelp av disse og Nordkapphallen for en god beredskap for besøkende ved Nordkapplatået, noe som gjør området trygt å besøke også ved dårlige værforhold.

Scandics tiltak på området er av avgjørende betydning for å opprettholde Nordkapplatået som et attraktivt og sikkert reisemål. I sesongen 2025/2026 besøkte mer enn 250 000 gjester Nordkapplatået. Det store antallet besøkende understreker behovet for å videreføre tilretteleggingstiltakene.

Kommunedirektøren mener derfor at det er riktig å gi Scandic løyve til å innkreve adkomstavgift fra besøkende til Nordkapplatået og parkeringsavgift for de besøkende som parkerer på parkeringsplassen tilknyttet til dette friluftsområdet, for å dekke kostnader ved de tiltak som er iverksatt til fordel for friluftsfolket.

Det konkrete avgiftsnivået

Det er kommunen som skal fastsette hvilke avgifter Scandic kan kreve inn for de tiltak som er iverksatt for å tilrettelegge for friluftsfolket som ønsker å besøke dette friluftsområdet. Avgiftene skal fastsettes ved en skjønnsmessig vurdering ut fra de kostnader Scandic har ved tiltakene, innenfor rammen av hva som anses som et «rimelig» og «forholdsmessig» avgiftsnivå.

Scandic har foreslått følgende avgifter for kommende løyveperiode:

Avgift (inkl. mva.)	Frem til 31.5.2026	Budsjett 26/27
Individuelle gjester	15,01	10,00
Nordkapphallen gjester	15,01	10,00
Personbiler	100	75,00
Bobiler	150	100,00
MC	50	50,00
Busser	200	150,00

Som det tidligere er redegjort for i saksfremlegget så mener kommunedirektøren i utgangspunktet at de kostnadene Scandic har tatt inn i selvkostregnskapet er kostnader de bør få dekket gjennom innkreving av avgifter. I tillegg har Scandic trukket fra «overskuddet» ved beregningen av kostnadene for neste løyveperiode. Dette er riktig og i tråd med selvkostprinsippet.

I beregningen av kostnader og inntekter i pågående løyveperiode har Scandic benyttet en prognose for å vurdere hvilke inntekter og kostnader Scandic vil ha de 3 siste månedene av pågående løyveperiode, det vil si fra mars til og med mai 2026. Kommunedirektøren finner disse prognosene noe forsiktig og vurderer at «overskuddet» i forrige løyveperiode sannsynligvis vil bli noe høyere enn det prognosene fra Scandic tilsier.

Kommunedirektøren mener derfor det er grunnlag for å sette avgiftene noe ned sammenlignet med forslaget til avgifter fra Scandic.

Kommunedirektøren mener kommunen bør legge til rette for at barn skal kunne besøke Nordkapplataet til en lavest mulig kostnad, og har derfor foreslått at adkomstavgiften for barn og ungdom under 18 år skal være kr 0,-. I tillegg har kommunedirektøren foreslått at parkeringsavgiften for personbiler, som mange barnefamilier nok kanskje vil ankomme med endres fra kr 75,- til kr 70,-.

Når det gjelder fordelingen av kostnader mellom parkeringsavgift og adkomstavgift, så må nødvendigvis denne bli noe skjønnsmessig, men den kostnadsfordelingen er gjort fremstår hensiktsmessig. Kostnader til vertskap som innkrever avgifter, veileder og informerer er fordelt likt mellom disse to typene med avgifter i selvkostregnskapet. Miljøguidene er belastet 100 % til adkomstavgiften, noe som også fremstår riktig ettersom de ikke vil ha noen oppgaver knyttet til parkering.

Kostnader til personell til brøyting/vedlikehold er fordelt med 70 % til parkering og 30 % til adkomst. Dette fremstår også riktig ettersom det nok vil være litt mer arbeid knyttet vedlikehold og snørydding av parkering enn resterende av utearealene. Vedlikehold og kostnader som spesifikt gjelder ett av avgiftsområdene er belastet 100 % på angitt område. Driftskostnadene ved snørydding er belastet 90 % til parkeringsplassen og 10 % til uteområdene. Dette fremstår også riktig.

Kostnader er fordelt mellom ulike kategorier innenfor de to avgiftsområdene. Når det kommer til adkomst betaler alle besøkende det samme, med unntak av barn og ungdom som har gratis adkomst. Dette for å legge til rette for barnefamilier som ønsker å besøke Nordkapplataet.

Videre er parkeringsavgiften delt opp i ulike kategorier. Hvor motorsykler som tar minst plass, og bare har med seg inntil 2 personer betaler bare kr 50,-. Personbiler ligger noe over dette, men de tar noe større plass og kan med opptil 5 personer og belastes med kr 70,-.

Bobiler tar en del mer plass, enn personbiler og motorsykler, uten at de nødvendigvis har med seg flere passasjerer og er dermed ilagt noe høyere gebyr på kr 100,-. Busser tar enda mer plass, men har ofte med seg mange passasjerer og er således en miljøvennlig måte å transportere besøkende frem til Nordkapplataet. Det fremstår derfor riktig at avgiften til busser settes til kr 150,- noe høyere enn til bobiler, men ikke så mye ettersom det er en miljøvennlig måte å ferdes på. Scandic har i fordelingen også vektlagt hvor lenge de ulike typene kjøretøy i snitt står parkert, noe som fremstår rimelig.

Dette gir følgende forslag til avgiftsnivå for adkomst og parkering ved Nordkapplataet:

- Individuelle gjester over 18 år (barn gratis)	NOK 10	eks. mva.
- Nordkapphallen gjester over 18 år (barn gratis)	NOK 10	eks. mva.
- Personbiler	NOK 70	eks. mva.
- Bobiler	NOK 100	eks. mva.
- MC	NOK 50	eks. mva.
- Busser	NOK 150	eks. mva

Dersom justeringen skulle føre til at Scandic går med «underskudd» i kommende løyveperiode, kan dette hensyntas ved søknad om løyve for videre løyveperioder.

Kommunedirektøren vurderer at de kostnadene Scandic krever dekket, med de justeringer som er foreslått av kommunedirektøren, er nødvendig for å opprettholde tiltakene, og at dekning av disse kostnadene gir et «rimelig» og «forholdsmessig» avgiftsnivå.

Vilkår for løyve

Kommunedirektøren har foreslått vilkår for vedtaket om løyve.

Vilkårene avgrensner løyveperioden og viser hvilket område det kreves avgifter for å besøke.

Det er også satt vilkår om at det skal leveres revisorgodkjent regnskap etter 12 måneder, slik at avgiftssatsene kan etterprøves og justeres i tråd med de reelle kostnadene ved søknad for neste løyveperiode. Det åpnes også for at Nordkapp kommune kan samtykke til økte avgifter dersom det skulle oppstå noe som gjør at kostandene vil avvike betydelig fra det som er estimert. Dette må anses som en sikkerhetsventil for helt spesielle tilfeller.

Det er også viktig at alle besøkende forstår at de ikke trenger å kjøpe inngangsbillett til Nordkapphallen for å besøke friluftsområdet på Nordkapplatået. Derfor er det satt vilkår om at dette må skiltes tydelig.

Det er også tatt inn vilkår om at avgiftene skal innkreves på en måte som oppfattes som imøtekomende og praktisk for de besøkende. I dette ligger blant annet at det må være tilgjengelig og praktiske betalingsløsninger og at besøkende som bare skal besøke platået føler seg like velkommen som besøkende til Nordkapphallen.

Det er også et krav om at sanitæranleggene skal være åpne og tilgjengelige, minimum i vertenes arbeidstid fra kl. 09-23, og at handicap-toalett skal være tilgjengelig i Nordkapphallens åpningstid.

Det skal også i størst mulig grad tilstrebes universell utforming og tilrettelegging for bevegelseshemmede, for at flest mulig skal kunne benyttes seg av dette friluftsområdet.

Det settes krav til at parkeringstiden skal være maksimalt mellom 6 og 12 timer for å unngå at parkeringsplassen benyttes til «campingplass». Scandic får mulighet til å bestemme maksimal parkeringstid selv, innenfor disse rammene. Scandic har foreslått at

De selv kunne justere parkeringstiden basert på kapasitet og behov på parkeringsområdet. Kommunedirektøren finner ikke dette hensiktsmessig, da det vil gi Scandic mulighet til å bestemme maksimal parkeringstid helt fritt. Dette fremstår ikke riktig når avgiftssatsen allerede er fastsatt uavhengig av hvor lang maksimal parkeringstid er.

Kommunedirektøren har heller ikke funnet det hensiktsmessig å ha med et vilkår om at avgiftene kan KPI-justeres årlig, ettersom løyveperioden uansett bare gjelder for ett år.

Det foreslåtte vilkåret fra Scandic om at avgiften må være rimelig og forholdsmessig er heller ikke tatt med siden dette uansett er en forutsetning for at løyve er blitt gitt og Scandic ikke har noen mulighet til å justere avgiftsnivået i løyveperioden uten samtykke fra kommunen.

I tillegg stilles det vilkår om at Scandic skal benytte Nordkapphallen og bistå besøkende til friluftsområdet i beredskapssituasjoner, selv om de ikke har kjøpt billett til Nordkapphallen. Dette er viktig for sikkerhetene til de besøkende fordi været kan være uforutsigbart, og at det kan oppstå svært farlige værforhold i dette området.

Videre er det satt vilkår om at Scandic må ha og kunne dokumentere de nødvendige tillatelser etter motorferdselsloven for sin aktivitet i området.

Endelig er det satt krav om minimum ett møte per år mellom kommunen og løyvehaver for å evaluere løyveordningen i løyveperioden. Kommunen kan med rimelig varsel foreta befaringer og be om redegjørelser for å sikre løyvehavers overholdelse og oppfyllelse av løyvevilkårene.

Kommunen kan også trekke løyvet tilbake dersom vilkårene i vedtaket ikke blir overholdt av og løyvehaver innen rimelig frist ikke har rettet seg etter pålegg om retting.

Vilkårene skal samlet sett sørge for at Scandic holder seg innenfor rammene av løyvet og at hensynene i bak frilufsloven som jf. § 1 blant annet er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmenhetens rett til ferdsel, opphold med videre i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes, i størst mulig grad fremmes.

Samlet begrunnelse for vedtaket:

Kommunedirektøren mener at Scandic har levert en godt begrunnet søknad, og oppfylder kravene i frilufsloven § 14 for innkreving av avgift til dekning av kostnader for tilrettelegging for frilufsfolket som besøker Nordkapp-plataet.

Scandic fyller en meget viktig rolle ved å sørge for at det opprettholdes orden, unngås forsøpling og at parkering og trafikkavviklingen fungerer godt på dette svært godt besøkte området.

De har også tatt ansvaret for informasjon, sanitærforhold, renovasjon, sikkerhet, beredskap og ivaretagelse av miljøet på arealene. Dette er av vital betydning for å kunne opprettholde Nordkapp-plataet som et attraktivt og trygt reisemål.

Kommunedirektøren mener Scandic er berettiget til å få sine utgifter til tilrettelegging for frilufsfolket dekket gjennom en slik rimelig og forholdsmessig avgift som er angitt i vedtaket, og på de vilkår som er angitt i vedtaket.

Dersom vedtaket påklages

Kommunens vedtak kan påklages til Statsforvalteren jf. frilufsloven § 24 andre ledd, andre punktum.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken jf. fvl. § 28. Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem jf. fvl. § 29.

Statsforvalterens kompetanse i klagesaker fremgår av fvl. § 34. Statsforvalteren kan prøve alle sider av saken, herunder saksbehandlingen, lovanvendelsen og skjønnsutøvelsen. Statsforvalteren kan også ta opp forhold som ikke er nevnt i klagen.

Det skal ved klagebehandlingen legges stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøvingen av det frie skjønn, jf. fvl. § 34 andre ledd.

Om klagesaksbehandling av vedtak etter frilufsloven § 14 er Statsforvalteren underlagt følgende føringer jf. Rundskriv H-2103 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet:

« (...) fylkesmannen skal legge vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn. Ved avgjørelsen av klagesaken er det imidlertid viktig at fylkesmannen tar utgangspunkt i de nasjonale hensyn som frilufsloven skal ivareta. Disse hensyn er nedfelt i formålsparagrafen i frilufsloven (§ 1)..»

«(...) Dersom en kommune har gitt tillatelse til å ta betalt for adgang til et opparbeidet frilufsområde, må fylkesmannen vurdere om betalingsordningen er rimelig i forhold til allmenhetens ferdselsrett - men normalt skal det mye til for å tilsidesette et kommunalt vedtak om avgift. Ved vurderingen av om de lovfastsatte vilkår for å kreve avgift er oppfylt, vil ikke hensynet til det kommunale selvstyre komme inn.»

Som det fremgår av rundskrivet, vil ikke vurderingen av om vilkårene i frilufsloven § 14 er oppfylt berøres av kommunens frie skjønn. En prøving av om vilkårene er oppfylt, er en prøving av om kommunen har lagt til grunn riktig lovanvendelse for sitt vedtak.

Dersom vilkårene i friluftsløven § 14 er oppfylt er det imidlertid opp til kommunens frie skjønn å avgjøre om det skal gis løyve eller ikke, hvilke vilkår som skal gjelde for løyvet og hvilket avgiftsnivå det gis løyve til å innkreve. Statsforvalteren skal legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn.

[1] Ot.prp.nr.27 (1995-96) side 8

[2] Ot.prp.nr.27 (1995-96) side 8

[3] Vedtak av 19.12.2019 fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark i sak 2018/684, med videre henvisning til Klima- og miljødepartementet har i brev 25. august 2017.

[4] Vedtak av 19.12.2019 fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark i sak 2018/684, med videre henvisning til Miljøverndepartementets brev av 26. november 1991 til Sivilombudsmannen, Miljøverndepartementets brev av 31. juli 1992 til Nordkaps Vel AS, Miljøverndepartementets brev av 23. november 2011 til Nordkaps Vel AS og Miljøverndepartementets brev av 15. juli 2011 til Nordkaps Vel AS.

[5] Marianne Reusch, Friluftsløven med kommentarer, Oslo 2016, s. 347

Vedlegg

Søknad om løyve

Vedlegg 1 - Budsjett løyve for parkering og uteområder Nordkapp

Vedlegg 2 - Redegjørelse for tilretteleggingstiltak

Vedlegg 3 - Forslag til vilkår